

Nordflex R0801 nitro skiediklis

Parengimo data: 2004 07 27

Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 09 25

1 SKIRSNIS. CHEMINĖS MEDŽIAGOS / PREPARATO IR BENDROVĖS / ĮMONĖS PAVADINIMAS

Produkto pavadinimas: Nordflex R0801 nitro skiediklis

Gamintojas: UAB "Savingė", Gedimino 42, LT-56126 Kaišiadorys

Telefonas/faksas: +370-346-600 11, 600 12.

Paskirtis: skirtas nitroemaliniams dažams, nitrolakams ir bendros paskirties glaistams skiesti iki reikalingo darbinio klampumo. Dažymo įrankiams valyti.

Lietuvos apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuro telefonas 8-5-236 20 52 (visą parą).

Už saugos duomenų lapą atsakingo kompetentingo asmens elektroninio pašto adresas: kokybe@savinge.lt

2 SKIRSNIS. GALIMI PAVOJAI

2.1. Mišinio klasifikavimas

Klasifikavimas pagal CLP reglamentą Nr. 1272/2008/EB

Degieji skysčiai, 2 pavojaus kategorija. **H225** Labai degūs skystis ir garai.

Toksinis poveikis reprodukcijai, 2 pavojaus kategorija. **H361d** Įtariama, kad kenkia vaisingumui arba negimusiam vaikui.

Ūmus toksiškumas (prarijus), 4 pavojaus kategorija. **H302** Kenksminga prarijus.

Plaučių pakenkimo pavojus prarijus, 1 pavojaus kategorija. **H304** Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį.

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui – kartotinis poveikis, 2 pavojaus kategorija. **H373** Gali pakenkti organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai.

Odos ėsdinimas/dirginimas, 2 pavojaus kategorija. **H315** Dirgina odą.

Smarkus akių pažeidimas/dirginimas, 1 pavojaus kategorija. **H318** Smarkiai pažeidžia akis.

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui – vienkartinis poveikis, 3 pavojaus kategorija, kvėpavimo takų dirginimas. **H335** Gali dirginti kvėpavimo takus.

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui – vienkartinis poveikis, 3 pavojaus kategorija, narkozė. **H336** Gali sukelti mieguistumą arba galvos svaigimą.

Klasifikavimas pagal 1999/45/EB

Xn –kenksminga, **F** – labai degi

Rizikos frazės:

R11 Labai degi.

R48/20/22 Kenksminga: ilgą laiką pakartotinai įkvėpiant ir praryjant sukelia sunkius sveikatos sutrikimus.

R41 Gali smarkiai pažeisti akis.

R63 Gali pakenkti negimusiam vaikui.

R65 Kenksminga – prarijus, gali pakenkti plaučius.

R66 Pakartotinas poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilninėjimą.

R67 Garai gali sukelti mieguistumą ir galvos svaigimą.

2.2. Ženklavimo elementai

Cheminio preparato (mišinio) ženklavimas pagal CLP reglamentą Nr. 1272/2008/EB

Informacija apie pavojingus komponentus: Sudėtyje yra: toluolas (CAS Nr. 108-88-3), butilacetatas (CAS Nr. 123-86-4), n-butanolis (CAS Nr. 71-36-3), acetonas (CAS Nr. 67-64-1).

Signalinis žodis: PAVOJINGA

Nordflex R0801 nitro skiediklis

Parengimo data: 2004 07 27

Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 09 25

Pavojaus piktogramos:

GHS02 GHS05 GHS08

Pavojingumo frazės:

- H225** Labai degūs skystis ir garai.
H302 Kenksminga prarijus.
H304 Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį.
H315 Dirgina odą.
H318 Smarkiai pažeidžia akis.
H335 Gali dirginti kvėpavimo takus.
H336 Gali sukelti mieguistumą arba galvos svaigimą.
H361d Įtariama, kad kenkia vaisingumui arba negimusiam vaikui.
H373 Gali pakenkti organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai.

Atsargumo frazės:

- P102** Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje.
P210 Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių/žiežirbų/atviros liepsnos/karštų paviršių. – Nerūkyti.
P403+P233 Laikyti gerai vėdinamoje vietoje. Talpyklą laikyti sandariai uždarytą.
P261 Stengtis neįkvėpti garų/aerolio.
P263 Vengti kontakto nėštumo metu.
P273 Saugoti, kad nepatektų į aplinką.
P280 Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones.
P305+P351+P338 PATEKUS Į AKIS: Atsargiai plauti vandeniu kelias minutes. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis.
P304+P341 ĮKVĖPUS: Jeigu nukentėjusiajam sunku kvėpuoti, išnešti jį į gryną orą; jam būtina ramybė ir padėtis, leidžianti laisvai kvėpuoti
P301+P331 PRARIJUS: NESKATINTI vėmimo.
P310 Nedelsiant skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją.
P405 Laikyti užrakintą.
P501 Turinį/talpyklą priduoti į atliekas naikinančias įmonės.

Cheminio preparato (mišinio) ženklavimas pagal 1999/45/EB

Informacija apie pavojingus komponentus: Sudėtyje yra: toluolas (CAS Nr. 108-88-3), butilacetatas (CAS Nr. 123-86-4), n-butanolis (CAS Nr. 71-36-3), acetonas (CAS Nr. 67-64-1).

Pavojingumo simboliai:

Xn –kenksminga,

F – labai degi

Rizikos frazės:

- R11** Labai degi.
R22 Kenksminga prarijus.
R38 Dirgina odą.
R41 Gali smarkiai pažeisti akis.
R48/20 Kenksminga: ilgą laiką pakartotinai įkvėpiant sukelia sunkius sveikatos sutrikimus.
R63 Gali pakenkti negimusiam vaikui.
R65 Kenksminga – prarijus, gali pakenkti plaučius.
R66 Pakartotinas poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilninėjimą.
R67 Garai gali sukelti mieguistumą ir galvos svaigimą.

Saugos frazės:

- S2** Saugoti nuo vaikų.

Nordflex R0801 nitro skiediklis

Parengimo data: 2004 07 27

Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 09 25

S7/9 Pakuotę laikyti sandariai uždarytą, gerai vėdinamoje vietoje.

S13 Laikyti atokiau nuo maisto, gėrimų ir gyvulių pašaro.

S16 Laikyti atokiau nuo uždegimo šaltinių. Nerūkyti.

S26 Patekus į akis, nedelsiant gerai praplauti vandeniu ir kreiptis į gydytoją.

S35 Atliekos ir pakuotė turi būti saugiai pašalintos.

S36/37/39 Dėvėti tinkamus apsauginius drabužius, mūvėti tinkamas pirštines ir naudoti akių (veido) apsaugos priemones.

S62 Prarijus, neskatinėti vėmimo, nedelsiant kreiptis į gydytoją ir parodyti jam šią pakuotę arba etiketę.

2.3. Kiti pavojai

PBT ar vPvB kriterijai: komponentai neatitinka.

Kiti pavojai žmonių sveikatai, galimo poveikio pasekmės: garai veikia centrinę nervų sistemą. Skystis nuriebalina, sausina odą.

Pavojai, susiję su užsidegimo arba sprogoimo galimybe: labai degūs skystis ir garai. Nordflex R0801 nitro skiediklio garai sunkesni už orą. Garai su oru, gali sudaryti sprogius mišinius. Gali užsidegti ne tik nuo atviros liepsnos, bet ir nuo žiežirbų, elektrostatinės iškrovos kibirkščių ar karšto paviršiaus.

3 SKIRSNIS. SUDĖTIS ARBA INFORMACIJA APIE SUDEDAMASIAS DALIS

Pavojingi komponentai:

Pavadinimas	EEC Nr.	EINECS Nr.	Kiekis %	Klasifikacija	
				Pagal 67/548/EEC	Pagal CLP reglamentą Nr. 1272/2008/EB
Toluolas	108-88-3	203-625-9	30-60	F; R11 Repr. Cat. 3; R63 Xn; R48/20- 65 Xi; R38 R67	Flam. Liq. 2, H225 Repr. 2, H361d Asp. Tox. 1, H304 STOT RE 2, H373 Skin Irrit. 2, H315 STOT SE 3, H336
Butilacetatas	123-86-4	204-651-1	5-15	R10 R66 R67	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 EUH066
N-butanolis	71-36-3	200-751-6	5-15	Xn; R:10-22-37/38-41-67	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4 *, H302 STOT SE 3, H335 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H336
Etanolis	64-17-5	200-578-6	5-15	F; R11	Flam. Liq. 2, H225
Acetonas	67-64-1	200-662-2	5-15	F; R11 Xi; R36 R66 R67	Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H336 EUH066

Pilną R ir H-frazių tekstą rasite 16 skyriuje.

4 SKIRSNIS. PIRMOSIOS MEDICINOS PAGALBOS PRIEMONĖS

Nordflex R0801 nitro skiediklis

Parengimo data: 2004 07 27

Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 09 25

Bendra informacija: visais atvejais, kai kyla abejonų ar pasireiškia pakenkimo sveikatai požymiai, nedelsiant kreiptis į gydytoją. Jei nukentėjęs praradęs sąmonę, negalima duoti nieko gerti ar dėti ką nors į burną. Įtarus ar nustačius apsinuodijimą šia medžiaga, būtina nedelsiant kreiptis į gydytoją ar Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biurą tel. (8~5) 236 20 52.

Patekimo į organizmą būdas:

Įkvėpus: įkvėpus garų ar aerozolių, išeiti į tyrą orą, giliai kvėpuoti. Jeigu nukentėjusysis jaučiasi blogai, išvesti į gryną orą ir jo netrikdyti, vėsiu oru šiltai užkloti. Pusiau sėdima padėtis. Atleisti veržiančius drabužius. Prireikus atlikti dirbtinį kvėpavimą, jeigu yra galimybė – duoti kvėpuoti deguonies. Iškviestite gydytoją.

Patekus ant odos: nusivilkti užterštus drabužius ir nusiauti batus. Rankas ir kūno vietas, ant kurių pateko skiediklis, gerai nuplauti vandeniu.

Patekus į akis: atsargiai plauti vandeniu kelias minutes. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis ne trumpiau kaip 10 – 15 minučių, prilaikant pakeltus vokus. Kreiptis į gydytoją.

Prarijus: išskalauti burną, duoti gerti daug vandens ar pieno, jokia būdu nesukelti vėmimo – aspiracijos pavojus. Skubiai kreiptis pagalbos į gydytoją.

Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas): garų poveikis narkotinis, sukelia nervų sistemos sutrikimus, širdies aritmiją. Komponentai gali sorbuotis net per nepažeistą odą. Aspiracinio poveikio pavojus. Gali sukelti cheminį plaučių uždegimą. Už delstas poveikis - kepenų, inkstų, plaučių pakenkimai.

Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą: specialių priešnuodžių nėra – taikomas simptomatinis gydymas. Kai kurie šaltiniai kaip priešnuodį prieš organinius skiediklius nurodo alkoholinius gėrimus. Jeigu prarijus dirginimas ir pykinimas nepraeina, duoti išgerti 50 –100 ml. aktyvuotos anglies tablečių dispersijos vandenyje. Nukentėjusysis turi būti stebimas kurį laiką, nes apsinuodijimo požymiai, plaučių edema gali pasireikšti po kelių ar net keliolikos valandų.

5 SKIRSNIS. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

Nordflex R0801 nitro skiediklis yra lengvesnis už vandenį ir jame netirpsta. Garai su oru sudaro sprogų mišinį.

Gesinimo priemonės: nedideliems gaisro židiniams - smėlis, nedegus priešgaisrinis audinys, putų ir angliarūgštės gesintuvai, dideli gaisro židiniai gesinami alkoholiams atspariomis putomis, vandens rūku. Nenaudoti vandens srovės.

Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai: garai sunkesni už orą, gali sudaryti sprogius mišinius. Degant, esant deguonies trūkumui, išsiskiria toksiškos dujos – anglies monoksidas, įvairūs tarpiniai degimo produktai.

Patarimai gaisrininkams: įkaitusios talpos dėl susidariusio viršslėgio gali sprogti. Jeigu neįmanoma talpų patraukti atokiau nuo liepsnos, talpas vėsinti vandens čiuurkšle ar rūku. Vandens rūku sulaikyti degimo produktų sklaidimą.

Specialios apsaugos priemonės gaisrininkams: autonominiai kvėpavimo aparatai, nedegūs gaisrininkų rūbai.

6 SKIRSNIS. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS

Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros: išsiliejus produktui, nutraukti bet kokius darbus. Informuoti aplinkinius apie išsiliejimą, juos evakuoti iš avarijos zonos. Pašalinti bet kokius ugnies šaltinius, gerai vėdinti patalpą. Imtis atsargumo priemonių elektrostatinėms iškrovoms išvengti. Neįkvėpti garų. Naudoti asmenines apsaugines

Nordflex R0801 nitro skiediklis

Parengimo data: 2004 07 27

Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 09 25

priemonės, nurodytas 8 skyriuje. Nordflex R0801 nitro skiediklio garai sunkesni už orą ir sklinda prie grindų. Išsiliejus dideliems kiekiams – kviesti profesionalius gaisrininkus – gelbėtojus.

Ekologinės atsargumo priemonės: saugoti nuo pasklidimo, neleisti išsiliejusiam produktui patekti į lietaus kanalizaciją, vandens telkinius, griovius ar kanalus, ant dirvožemio.

Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės: išsiliejusį skiediklį susemti į metalines ar plastikines (PE, PP) sandariai užsidarančias talpas, likučius surinkti nedegia sugeriančiąja medžiaga, pavyzdžiui, smėliu, žemėmis ir supilti į sandarų užsidarantį metalinį ar plastikinį, nesukeliantį elektrostatiinių iškrovų, rezervuarą. Likučius nuplauti ploviklio tirpalu vandenyje. Išsiliejus mažiems kiekiams – iššluostyti drėgnu skuduru su ploviklio tirpalu.

Nuoroda į kitus skirsnius: tinkamos asmeninės apsaugos priemonės nurodytos 8 skirsnyje, atliekų šalinimas – žiūr. 13 skirsnį.

7 SKIRSNIS. NAUDOJIMAS IR SANDĖLIAVIMAS

Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės: naudojamas nitroceliuliozinių (GF-570 PK) lakų, dažų skiedimui. Naudoti tik gerai vėdinamose patalpose. Neįkvėpti garų. Nepurkšti dažų ar lakų. Dirbti atokiau nuo kibirkščių, uždegimo šaltinių. Imtis priemonių elektrostatiiniams krūviams išvengti. Ventilacija turi užtikrinti, kad patalpose nebūtų viršijama kenksmingų medžiagų koncentracijos ribinis dydis darbo aplinkos ore. Laikytis numatytų saugos ir saugumo technikos taisyklių ir reikalavimų. Draudžiama dirbti nėščioms moterims. Nevalgyti, negerti ir nerūkyti darbo vietose. Plauti rankas po naudojimo. Nusivilkti užterštus drabužius ir nusiimti užterštas apsaugos priemones prieš įeinant į valgymui skirtas zonas.

Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus: laikyti vėdinamoje vietoje, toliau nuo šilumos šaltinių. Saugoti nuo tiesioginių saulės spindulių. Laikyti tik originaliose gamintojo pakuotėse. Pakuotės turi būti sandariai uždarytos. Netinkamos (nesuderinamos) kartu sandėliuoti cheminės medžiagos: lengvai užsiliepsnojančios medžiagos, stiprūs oksidatoriai, stiprios rūgštys, stiprūs šarmai. Mažmeninei prekybai skirtas produktas turi būti išpilstytas į pakuotes, atitinkančias vaikų sunkiai atidaromų pakuočių reikalavimus bei pažymėtas liestine pavojaus žyme.

Konkretus (-ūs) galutinio naudojimo būdas (-ai): naudojamas nitroceliuliozinių (GF-570 PK) lakų, dažų skiedimui.

8 SKIRSNIS. POVEIKIO PREVENCIJA / ASMENS APSAUGA

Cheminė medžiaga		Ribinis dydis						*Pastabos
		Ilgalaikiopoveikio ribinis dydis (IPRD)		Trumpalaikio poveikio ribinis dydis (TPRD)		Neviršytinas ribinis dydis (NRD)		
Pavadinimas	CAS	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	
Toluolas	108-88-3	192	50	384	100	-	-	O
Butilacetatas	123-86-4	500	100	700	150	-	-	
n-butanolis	71-36-3	45	15	-	-	90	30	ŪO
etanolis	64-17-5	1000	500	1900	1000	-	-	-
acetonas	67-64-1	1210	500	2420	1000	-	-	-

*Pastabos: O – patekimas per nepažeistą odą. Ū – ūmus poveikis.

Poveikio kontrolė

Atitinkamos techninio valdymo priemonės: gera patalpų ventilacija, vengti išsiliejimo. Jeigu jaučiamas stiprus kvapas – tai parodo, kad pavojingų medžiagų koncentracija ore viršija leidžiamus dydžius.

Asmeninės apsauginės priemonės:

Kvėpavimo takų apsauginės priemonės: įprastai naudojant – nereikalingos. Esant nepakankamam vėdinimui ar išsiliejimo atveju naudoti kaukes ar puskaukes su filtru, apsaugančiu nuo organinių

Nordflex R0801 nitro skiediklis

Parengimo data: 2004 07 27

Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 09 25

dujų, garų ar aerozolių (apsaugos lygis - A1 arba A2 pagal EN 141) arba filtruojamąsias puskaukes su vožtuvais apsaugai nuo dujų FFA1 arba FFA2 pagal EN 405.

Rankų ir odos apsauginės priemonės: apsauginės pirštinės pagal EN 374-1, atsparios naftos produktams ir alkoholiams, iš chloropreninės, butileninės ar nitrilinės gumos, PVCh. Būtina įvertinti pirštinių gamintojo nurodomą praskiskverbimo laiką ir laiku keisti pirštines.

Akių apsauginės priemonės: esant galimybei patekti į akis, dirbti su sandariais apsauginiais akiniais.

Kitos odos apsauginės priemonės (darbo drabužiai, avalynė ir kt.): darbo drabužiai (rekomenduojama dėvėti antistatinius apsauginius rūbus, atitinkančius EN 1149 reikalavimus ar bent medvilninius darbo drabužius), guminiai arba odiniai visą pėdą dengiantys batai.

Terminiai pavojai: netaikoma.

Poveikio aplinkai kontrolė: vengti išsiliejimo, patekimo į kanalizaciją, vandens telkinius, ant dirvožemio.

9 SKIRSNIS. FIZIKINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

Agregatinė būseną:	skystis.
Spalva:	bespalvis.
Kvapą:	specifinis.
Kristalizacijos temperatūra:	< - 95 ⁰ C.
Distiliacijos temperatūra:	110,6 ⁰ C.
Pliūpsnio temperatūra:	ne mažiau 4 ⁰ C.
Savaiminio užsiliepsnojimo temperatūra:	480 ⁰ C.
Sprogimo ribos:	1,2 – 7,0 % tūrio.
Tankis prie 20⁰C temperatūros:	0,845 – 0,875 g/cm ³ .
Garų slėgis:	apie 51 hPa prie 30 ⁰ C temperatūros.
Garų tankis lyginant su oru:	apie 3,18
Tirpumas:	
- vandenyje praktiškai netirpsta;	
- tirpsta angliavandeniliuose, acetone, alkoholiuose, eteriuose, chloroforme, ledineje asto rūgštyje.	

10 SKIRSNIS. STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

Reaktingumas: Tirpdina kai kuriuos plastikus.

Cheminis stabilumas: stabilus nurodytomis laikymo ir naudojimo sąlygomis. Lakus.

Pavojingų reakcijų galimybė: galimos su stipriais oksidatoriais, keliančios gaisro ir sprogo pavoju.

Vengtinios sąlygos: saugoti nuo atviros ugnies, šilumos šaltinių, tiesioginių saulės spindulių. Nelaikyti aukštesnėje nei + 40 ⁰C temperatūroje.

Nesuderinamos medžiagos: stiprūs oksidatoriai, stiprios rūgštys.

Pavojingi skilimo produktai: anglies monoksidas, tarpiniai organiniai skilimo produktai.

11 SKIRSNIS. TOKSIKOLOGINĖ INFORMACIJA

Informacija apie toksinį poveikį

Pavojingumo klasės:

Ūmus toksiškumas: tikslių duomenų nėra. Cheminis mišinys suklasifikuotas skaičiavimo būdu.

Pagrindinių komponentų duomenys:

Nordflex R0801 nitro skiediklis

Parengimo data: 2004 07 27

Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 09 25

Prarijus: butilacetatas: žiurkės LD50 = 10768 mg/kg; pelės LD50 = 6 g/kg; triušiai LD50 = 3200 mg/kg. **Butanolis:** pelės LD50 = 100 mg/kg; triušiams LD50 = 3400 - 3484 mg/kg t, žiurkės LD50 = 790 - 800 mg/kg, LD50 pelėms = 2680 mg/kg. **Toluenas:** žiurkės LD50 = 636 mg/kg. **Etanolis:** pelės LD50 = 3450 mg/kg, žiurkės LD50 = 7060 mg/kg, triušiai LD50 = 6300 mg/kg. **Acetonas:** žiurkės LD50 = 5800 mg/kg, pelės LD50 = 3 g/kg, triušiai LD50 = 5340 mg/kg;

Įkvėpus: butilacetatas: žiurkės LC50 = 390 ppm/4h; pelės LC50 = 6 gm/m³/2h. **Butanolis:** žiurkės LC50 = 8000 ppm/4 val.; žiurkės LC50 = 24000 mg/m³/4 val.; pelės 617 ppm/3min. **Toluenas:** žiurkės: LD50 = 49g/m³/4 val., pelės LC50 = 400 ppm/24 val., pelės LC50 = 30000 mg/m³/2 val., pelės LC50 = 19900 mg/m³/7val., pelės LC50 = 10000 mg/m³. **Etanolis:** žiurkės: LC50 = 20000 ppm/10 val., pelės LC50 = 39 g/m³/4 val. **Acetonas:** žiurkės LC50 = 50.100 mg/m³/8 val.; pelės LC50 = 44g/m³/4 val.

Patekus ant odos: butilacetatas: triušis LD50 ≥ 17.600 mg/kg, vidutinis dirginimas 500 mg/24h. **Butanolis:** kai saikingas triušių odos jautrumas: 405 mg/24 h, kai triušių vidutinio sunkumo odos jautrumas: 20mg/24 h; triušio LD50 = 3400 mg/kg. **Toluenas:** triušis LD50 = 14100 µL/kg. **Etanolis;** nuosaikus odos jautrumas triušiams: 20 mg/24 val.

Patekus į akis: butilacetatas vidutinį dirginimą triušiams sukėlė 100 mg. **Butanolis:** triušių akių dirginimas - 2mg/24 val. **Toluenas:** šviesos jautrumą triušiams sukėlė 870 µg, dirginimą 2 mg/24 val. **Etanolis:** jautrumas šviesai triušių akių - 500 mg/24 h. **Acetonas:** triušių akių dirginimą sukėlė 20 mg, vidutinį dirginimą: 20 mg/24 val.

Odos esdinimas ir (arba) dirginimas: cheminis mišinys suklasifikuotas skaičiavimo būdu kaip dirginantis.

Didelis kenksmingumas akims ir (arba) akių dirginimas: cheminis mišinys suklasifikuotas skaičiavimo būdu kaip smarkiai pažeidžiantis akis

Kvėpavimo takų arba odos jautrinimas: remiantis turimais duomenimis komponentai neatitinka klasifikavimo kriterijų.

Mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms, Kancerogeniškumas: remiantis turimais duomenimis komponentai neatitinka klasifikavimo kriterijų.

Toksiškumas reprodukcijai: sudėtyje yra Ksilolo, bandymai su gyvūnais rodo, kad poveikio metu sumažėja svorio augimas.

STOT - specifinis toksiškumas konkrečiam organui (vienkartinis poveikis ir pakartotinas poveikis): Vienkartinis poveikis - garai gali sukelti mieguistumą ir galvos svaigimą. **Pakartotinas poveikis** - gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjimą, kepenų, inkstų, plaučių pakenkimai.

Aspiracijos pavojus: taip – prarijus.

Informacija apie tikėtinus poveikio būdus, su fizinėmis, cheminėmis ir toksinėmis savybėmis susiję simptomai:

Įkvėpus: gali sukelti galvos skausmus. Garai gali sudirginti viršutinių kvėpavimo takų gleivinę, gali turėti poveikį centrinei nervų sistemai, sukelti mieguistumą ir galvos svaigimą, širdies aritmiją, sąmonės netekimą, pakenkti plaučiams, sukelti cheminę pneumoniją, plaučių perforaciją, klausos sutrikimus. Ilgalaikis poveikis gali sukelti negrįžtamus nervų sistemos, kvėpavimo takų ir plaučių pažeidimus.

Patekus ant odos: dirgina, ilgai veikiant odą, nuo jos gali pasišalinti natūralus riebalų sluoksnis ir ji gali būti sudirginta. Pakartotinas poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjimą, dermatitą.

Patekus į akis: akys gali būti smarkiai pažeistos, galimi negrįžtami pažeidimai.

Prarijus: gali sukelti bendrą organizmo apnuodijimą, virškinamojo trakto pažeidimus, simptomus kaip įkvėpus.

Kita informacija: poveikio pasekmės gali pasireikšti ne iš karto. Būtina medicininė priežiūra.

12 SKIRSNIS. EKOLOGINĖ INFORMACIJA

Nordflex R0801 nitro skiediklis

Parengimo data: 2004 07 27

Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 09 25

Toksiškumas: tikslios informacijos nėra. Cheminio mišinio sudėtyje nėra komponentų, klasifikuojamų kaip aplinkai pavojingi.

Patvarumas ir skaidomumas: visi komponentai, išskyrus toluolą, tirpūs vandenyje, išsisklaido, per laiką suyra. Jų pasiskirstymo koeficientas n-oktanolis/vanduo log Pow mažesnis už 2. Ksilolas praktiškai netirpsta vandenyje, vandens paviršiuje pasklidęs gali sudaryti plėvelę, neleidžiančią patekti deguoniui iš oro, biologiškai mažai skaidus. Lakumas yra greičiausia ir labiausiai dominuojanti pašalinimo nuo vandens paviršiaus, nuosėdų ir dirvožemio prieš astis. Lakūs angliavandeniliai chemiškai suyra atmosferoje.

Bioakumuliacijos potencialas: komponentams nenustatytas.

Judumas dirvožemyje: cheminio mišinio komponentai lengvai išgaruoja nuo dirvožemio ir vandens paviršiaus, tačiau neatmetama galimybė, kad produktas gali įsiskverbti į dirvožemį kol pasiekia gruntinius vandenis.

PBT ir vPvB vertinimo rezultatai: remiantis turimais duomenimis komponentai neatitinka klasifikavimo kriterijų.

Kitas nepageidaujamas poveikis: dideli kiekiai gali būti žalingi dirvožemio ir vandens organizmams bei augalams išsiliejimo vietoje. Produktas vandenyje tirpsta nežymiai, kenkia vandens gyvūnams.

13 SKIRSNIS. ATLIEKU TVARKYMAS

Atliekų tvarkymo metodai: draudžiama atliekas išleisti į kanalizaciją, pilti į vandens telkinius, ant dirvožemio. Atliekų kodai: 07 01 04 - "kiti organiniai tirpikliai, plovimo skysčiai ir motininiai tirpalai", pavojingumą lemiančių savybių kodai: H3-A (labai degios), H4 (dirginančios); H5 (kenksmingos). Atliekos tvarkomos pagal "Atliekų tvarkymo taisyklių" ir vietos savivaldos nustatytus reikalavimus. Šalinimui galimas kontroliuojamas deginimas. Tuščios pakuotės (kodas 15 01 02 – "plastikinės pakuotės") gali būti perdirbamos ar naudojamos pakartotinai.

14 SKIRSNIS. INFORMACIJA APIE GABENIMA

JT numeris: 1263

JT teisingas krovinio pavadinimas: DAŽAMS GIMININGA MEDŽIAGA (įskaitant dažų skiediklį ar tirpiklį) (pliūpsnio temperatūra žemesnė kaip 23°C, klampūs pagal 2.2.3.4), (garų slėgis 50°C temperatūroje didesnis kaip 175 kPa).

Gabenimo pavojingumo klasė (-s): 3, klasifikacinis kodas – F1, pavojingumo simbolis – 3.

Pavojaus identifikacinis Nr. 33

Pakuotės grupė: III

Pavojus aplinkai: netaikoma

Specialios atsargumo priemonės naudotojams: transporto priemonėje privalo būti kvėpavimo takų ir odos apsaugos priemonės, nurodytos 8 skirsnyje. Pakuotės turi būti sandariai uždarytos, sukrautos taip, kad būtų išvengta jų mechaninio apgadavimo, išvirtimo rizikos.

Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL 73/78 II priedą ir IBC kodeksą: netaikoma. Produktui, supakuotam į mažmeninei prekybai skirtą pakuotę, ADR reikalavimai netaikomi.

15 SKIRSNIS. INFORMACIJA APIE REGLAMENTAVIMA

Teisės norminiai aktai, reglamentuojantys preparato klasifikaciją, ženklimą, ribines vertes darbo aplinkoje:

- EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1907/2006 2006 m. gruodžio 18 d. dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių

Nordflex R0801 nitro skiediklis

Parengimo data: 2004 07 27

Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 09 25

- medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL, Nr. L 396, 30.12.2006, klaidų atitaisymas- OL, Nr. L 136/3, 2007 5 29).
- KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 453/2010 2010 m. gegužės 20 d. iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH). (OL 2010, L 133/1, p.1).
  - 2008 metų gruodžio 16 dienos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis Direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr.1907/2006 (OL 2008 L 353, p.1).
  - Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarka. (Patvirtinta LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19d. įsakymu Nr. 532/742, 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 345/313 patvirtinta redakcija (Ž in., 2002, Nr. 81-3501,). Pakeitimai: Ž in., 2003, Nr. 81(1)-3703; 2005, Nr. 115-4196; 2007, Nr. 22-849; 2008, Nr. 66-2517, 2009, Nr. 157-7112.
  - Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų pakuotės reikalavimų bei pakavimo tvarka. (Patvirtinta LR aplinkos ministro 2002 m. lapkričio 19 d įsakymu Nr. 599, Žin., 2002, Nr. 115-5161, 2008, 53-1989).
  - HN 23:2007 "Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai" (Patvirtinta LR sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. V-827/A1-287, Ž in., 2007, Nr. 108-4434.
  - Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 348, Žin., 2002, Nr. 81-3503).
  - Atliekų tvarkymo taisyklės. (Patvirtinta LR aplinkos ministro 2011.05.03 įsakymu Nr. D1-368, Ž in., 2011, Nr.57-2721).
  - Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. A1-331, Ž in., 2007, Nr123-5055).
  - Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR).
  - Specialių pirmosios medicinos pagalbos priemonių pavojingų cheminių medžiagų bei preparatų ir biologinių medžiagų sukeltų ūmių sveikatos sutrikimų sąrašas (Patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr.V-769, Ž in. 2004, Nr. 7-157).
  - LST EN ISO 8317:2004 Vaikų sunkiai atidaromos pakuotės. Darinėjamųjų pakuočių reikalavimai ir bandymo metodai (ISO 8317:2003).
  - LST EN ISO 11683:2002 Pakuotė. Liestinės pavojaus žymės. Reikalavimai.

Cheminės saugos vertinimas: neatliktas.

16 SKIRSNIS. KITA INFORMACIJA**Pavojingumo simboliai ir skaitmeniniai ženklai, nurodyti 3 skyriuje:**

F – Labia degi.

Xn – Kenksminga.

Xi – Dirginanti.

R11 Labai degi.

R10 Degi.

Repr. Cat. 3; R63 Gali pakenkti negimusiam vaikui.

R48/20 Kenksminga: ilgą laiką pakartotinai įkvepiant sukelia sunkius sveikatos sutrikimus.

R65 Kenksminga – prarijus, gali pakenkti plaučius.

R38 Dirgina odą.

R37 Dirgina kvėpavimo takus.

R67 Garai gali sukelti mieguistumą ir galvos svaigimą.

R66 Pakartotinas poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjimą.

R36 Dirgina akis.

Flam. Liq. 2 Degieji skysčiai, 2 pavojaus kategorija.

H225 Labai degūs skystis ir garai.

Repr. 2 Toksinis poveikis reprodukcijai, 2 pavojaus kategorija.

H361 Įtariama, kad kenkia vaisingumui arba negimusiam vaikui.

Asp. Tox. 1 Plaučių pakenkimo pavojus prarijus, 1 pavojaus kategorija.

H304 Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį.

Nordflex R0801 nitro skiediklis

Parengimo data: 2004 07 27

Paskutinio peržiūrėjimo data 2015 09 25

STOT RE 2 Specifinis toksiškumas konkrečiam organui – kartotinis poveikis, 2 pavojaus kategorija.

H373 Gali pakenkti organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai.

Skin Irrit. 2 Odos ėsdinimas/dirginimas, 2 pavojaus kategorija.

H315 Dirgina odą.

STOT SE 3 Specifinis toksiškumas konkrečiam organui – vienkartinis poveikis, 3 pavojaus kategorija, narkozė.

H336 Gali sukelti mieguistumą arba galvos svaigimą.

Flam. Liq. 3 Degieji skysčiai, 3 pavojaus kategorija.

H226 Degūs skystis ir garai.

EUH066 Pakartotinis poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjimą.

Acute Tox. 4 * Ūmus toksiškumas (prarijus), 4 pavojaus kategorija.

H302 Kenksminga prarijus.

STOT SE 3 Specifinis toksiškumas konkrečiam organui – vienkartinis poveikis, 3 pavojaus kategorija, kvėpavimo takų dirginimas.

H335 Gali dirginti kvėpavimo takus.

Eye Dam. 1 Smarkus akių pažeidimas/dirginimas, 1 pavojaus kategorija.

H318 Smarkiai pažeidžia akis.

Eye Irrit. 2 Smarkus akių pažeidimas, dirginimas, 2 pavojaus kategorija.

H319 Sukelia smarkų akių dirginimą.

Informacija pateikta šioje kortelėje, negali būti naudojama kitiems panašioms produktams.

Duomenys pateikti kortelėje skirti saugiam produkto vartojimui, transportavimui bei saugojimui.

Patikslinti ir papildyti 1 – 16 saugos duomenų lapo skirsniai.